

Uchwała Nr 165/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 24 marca 2020 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Gminy Tuczna.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr XI/82/20 Rady Gminy Tuczna z dnia 4 marca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określenia warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w części dotyczącej:

1) załącznika nr 1 określającego wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zakresie:

- wyrazów użytych w nagłówku wzoru deklaracji, wiersz „Termin składania”, „lub powstania na danej nieruchomości niezamieszkałej odpadów komunalnych”,

- poz. F wzoru deklaracji odnośnie wyrazów „oraz o odprowadzaniu ścieków komunalnych” i pkt 32,

2) § 4 uchwały w zakresie wyrazów: „i wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2020 r. ”

z powodu naruszenia art. 6n ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6c ust. 2 oraz art. 6m ust. 1b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

U z a s a d n i e n i e

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej 23 marca br. uchwały Rady Gminy Tuczna, o której mowa w sentencji, stwierdziło, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Badaną uchwałą Rada Gminy określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały. W nagłówku wzoru deklaracji w wierszu „Termin składania” zapisano, że: „Deklarację należy złożyć w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na

danej nieruchomości mieszkaniowej pierwszego mieszkańca lub powstania na danej nieruchomości niezamieszkałej odpadów komunalnych albo też w razie wystąpienia zmian wpływających na wysokość opłaty (...)"

Postanowienia art. 6m ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 z późn. zm.) stanowią, że okolicznością zobowiązującą właścicieli nieruchomości do złożenia deklaracji o wysokości opłaty jest dzień zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca lub powstanie na danej nieruchomości odpadów komunalnych. W przypadku właścicieli nieruchomości zamieszkałych, fakt powstania na danej nieruchomości odpadów komunalnych bądź zmiana ich ilości nie stanowi przesłanki do powstania obowiązku zapłaty ani do składania deklaracji lub jej zmiany, gdyż obowiązek złożenia deklaracji i ponoszenia opłaty uzależniony jest od okoliczności zamieszkania na danej nieruchomości (art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy). Powstanie odpadów komunalnych natomiast jest przesłanką do złożenia deklaracji, ale tylko w sytuacji gdy rada postanowi w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego - na mocy art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. W przypadku gminy Tuczna nieruchomości niezamieszkałe nie zostały objęte systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, wobec czego Rada nie jest uprawniona do regulowania kwestii składania deklaracji dotyczących nieruchomości niezamieszkałych. Mając na uwadze powyższe regulacje Rada wykroczyła poza zakres delegacji ustawowej, określonej w art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

W części F wzoru deklaracji zatytułowanej „Oświadczenie o dokonywaniu kompostowania bioodpadów na terenie nieruchomości zabudowanej jednorodzinny budynkiem mieszkalnym oraz o odprowadzaniu ścieków komunalnych”, Rada zobowiązała składającego deklarację nie tylko do złożenia oświadczenia o posiadaniu kompostownika (pkt 31), ale również o sposobie odprowadzania ścieków komunalnych: kanalizacja, szambo, oczyszczalnia przydomowa (pkt 32). W ocenie Kolegium regulacja zobowiązująca do oświadczenia o sposobie odprowadzania ścieków nie ma wpływu na ustalenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a tym samym nie znajduje uzasadnienia w przepisie delegacyjnym art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym organ stanowiący określa wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości tej opłaty. Wymóg wprowadzonej przez Radę regulacji nie wynika również z przepisu art. 6m ust. 1b tej ustawy, wskazującego dane, których podania we wzorze deklaracji może wymagać organ stanowiący.

W § 4 uchwały Rada Gminy postanowiła, że „Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2020r.”. W ocenie Kolegium wobec braku jej opublikowania (na dzień podjęcia niniejszej uchwały Kolegium), powyższy zapis wejścia w życie w sposób istotny narusza przepis art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461), z uwagi na niezachowanie wymaganego przy

uchwałach będących aktami prawa miejscowego vacatio legis. Zgodnie z przywołanym przepisem akty prawa miejscowego uchwalane przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (a takim jest badana chwała) podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym i wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Od zasady wyrażonej w przywołanym przepisie ustawa ta, w art. 4 ust. 2, przewiduje wyjątek - tj. uzasadnione przypadki - pozwalający na wejście w życie uchwały w terminie krótszym niż czternaście dni, co w przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy może, w terminie do 10 kwietnia 2020 r., złożyć stosowne wyjaśnienia mające istotne znaczenie dla sprawy, jak również – uznając przytoczone wyżej racje prawne – dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

14 kwietnia 2020 r. o godz. 10:00 w siedzibie RIO w Lublinie, w sali posiedzeń Kolegium RIO, odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Gminy Tucznia, o której mowa w sentencji.

Upełnomocniony przedstawiciel Rady Gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Tucznia,
2. Wójt Gminy Tucznia.